

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 40 Üsküdar 34662 İstanbul

Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74 Elektronik posta : isam@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

Serhat Mah. Alinteri Bulvarı 1256. Sokak 11 Yenimahalle / Ankara

Tel : (0 312) 354 91 31 (pbx) Faks : (0 312) 354 91 32 Elektronik posta : tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

© Bütün yayın hakları

Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

Yazı ve fotoğraflar

kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

ISBN 978-975-389-435-7 (8. cilt)

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM
ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 8

CİLVE - DÂRÜNNEDVE

İstanbul 2017

(İlk basım / İstanbul 1993)

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı

İdare Meclisi

Dr. TAYYAR ALTIKULAÇ
Prof.Dr. İSMAİL E. ERÜNSAL
Prof.Dr. HAYREDDİN KARAMAN
Prof.Dr. BEKİR TOPALOĞLU
Prof.Dr. M. SAİM YEPREM

Genel Sekreter Vekili

Mehmet YILDIRIM

İNCELEME HEYETİ Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan)
Dr. Ahmet ÖZEL (Başkan Yardımcısı)
Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN
Dr. Tayyar ALTIKULAÇ
Nihat AZAMAT
Doç.Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Sargon ERDEM
Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
Prof.Dr. Semavi EYİCE
Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR
Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
Prof.Dr. Mahmut KAYA
Doç.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN
Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU
Prof.Dr. Metin TUNCEL
Doç.Dr. Mustafa UZUN

Madde Tesbit ve İç Kontrol Fuat GÜNEL
Kasım KIRBIYIK

TEKNİK REDAKSİYON SORUMLUSU Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU

Sekreter Doç.Dr. Metin YURDAGÜR

İmlâ İsa KAYAALP
Doç..Dr. Mustafa ÖZKAN
Y.Doç.Dr. Muhammet YELTEN

Teknik Kontrol Doç.Dr. Hasan AKSOY
Dr. Azmi BİLGİN

Bibliyografya Dr. Mehmet AYKAÇ
İsmail ÖZBİLGİN
Recep USLU

İndeksleme Dr. İsmail Hakkı GÖKSOY

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA Önder SANCAK (İşletme Müdürü)
TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi Murat AYDEMİR (Malî ve İdarî İşler Müdürü)
M. Sait KARATAŞ (Ticaret ve Pazarlama Müdürü)
Selim GENÇTÜRK (Medya Müdürü)
Yalçın AKTAN (Basımevi Müdür V.)

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ	Ahmet YILMAZ (Müdür)
Dizgi	Nedim GÜNEY (Şef) Süleyman ÖZEL Yılmaz SAMANCI
Tashih	Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ (Şef) Mehmet GÜNYÜZLÜ Osman SEVİM Abdülkadir ŞENEL
Resimleme	Enis KARAKAYA / M.A. (Şef) Ahmet AKMAN Dr. Hüsamettin AKSU Dr. Nebi BOZKURT
Çizim	Oğuz KALLEK
BİLGİ İŞLEM SORUMLUSU	Prof.Dr. M. Saim YEPREM
Operatörler	Mustafa AFACAN Ender BOZTÜRK Mustafa DURSUN Hüseyin KARAER A. Zerrin KİBAROĞLU Ufuk YELEN Coşkun YILDIRIMTÜRK
KÜTÜPHANE ve DOKÜMANTASYON SORUMLUSU	Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
KÜTÜPHANE ve DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ	Ayhan AYKUT (Müdür)
Kütüphane	Recep YILMAZ (Şef) Nuray AKÇA Ekrem ARSLAN Cemil Cahit CAN Meliha ÇETİNÖZ Abdurrahman M. HACIİSMAİLOĞLU Selahattin ÖZTÜRK Nedret TOPÇU Çetin TÜYLÜ Ali Yücel YÜRÜK
Dokümantasyon	M. Birol ÜLKER (Şef) Cemal TOKSOY
SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ	Ferman KARAÇAM (Müdür Vekili) Sabahattin YENİCE (Şef) Sabahattin AKAR Metin ALTINOK Hikmet UYSAL
MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜ	Erdal İŞCAN (Müdür) M. Akif AYDIN Savaş DEMİRAY Bilal SALMAN Mehmet ŞEVİK
PERSONEL ve İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ	Yakup KAHRAMAN (Müdür) M. Hanefi DİLMAÇ Fazlı DURMUŞ Aysel YALÇIN

MERKEZ İLİM ve REDAKSİYON HEYETLERİ ÜYELERİ

Doç.Dr. Hasan AKSOY
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Nurettin ALBAYRAK
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Tayyar ALTIKULAÇ
(Tefsir)

Prof.Dr. M. Akif AYDIN
(Fıkıh)

Y.Doç.Dr. Halis AYHAN
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Dr. Mehmet AYKAÇ
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Nihat AZAMAT
(Tasavvuf)

Doç.Dr. Ali BARDAKOĞLU
(Fıkıh)

Doç.Dr. Mustafa L. BİLGE
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası)

Doç.Dr. İdris BOSTAN
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası)

Dr. Ş. Tufan BUZPINAR
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Mustafa ÇAĞRICI
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Doç.Dr. Davut DURSUN
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası)

Doç.Dr. Feridun EMECEN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Sargon ERDEM
(İslâm Sanatları/ Müteferrik)

Y.Doç.Dr. Muhammed EROĞLU
(Tefsir)

Y.Doç.Dr. Özkan ERTUĞRUL
(İslâm Sanatları/ Mimari)

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Semavi EYİCE
(İslâm Sanatları/ Mimari)

Prof.Dr. Mustafa FAYDA
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Ethem Ruhi FIĞLALI
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Fuat GÜNEL
(Dinler Tarihi)

Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Doç.Dr. Ömer Faruk HARMAN
(Dinler Tarihi)

Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU
(İlimler Tarihi)

Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Dr. Kemal KAHRAMAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Cengiz KALLEK
(Fıkıh)

Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR
(Hadis)

Doç.Dr. Mustafa KARA
(Tasavvuf)

Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN
(Fıkıh)

Prof.Dr. Mahmut KAYA
(İlimler Tarihi,
İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Doç.Dr. Hulûsi KILIÇ
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Dr. Ferhat KOCA
(Fıkıh)

Rıza KURTULUŞ
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası,
Fars Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Günay KUT
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Y.Doç.Dr. İlhan KUTLUER
(İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)

Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. M. Orhan OKAY
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Dr. Salim ÖÇÜT
(Fıkıh)

Doç.Dr. Mustafa ÖZ
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Doç.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN
(İslâm Tarihi ve Medeniyeti)

Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Dr. Azmi ÖZCAN
(Türk Tarihi ve Medeniyeti)

Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN
(İslâm Sanatları/ Mûsiki)

Dr. Ahmet ÖZEL
(Fıkıh)

Doç.Dr. Mustafa ÖZKAN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Mehmet Ali SARI
(Tefsir)

Doç.Dr. Muhittin SERİN
(İslâm Sanatları/ Hat)

Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Y.Doç.Dr. Tevfik Rüştü TOPUZOĞLU
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Metin TUNCEL
(İslâm Ülkeleri Coğrafyası)

Y.Doç.Dr. Zülfiyar TÜCCAR
(Arap Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. Günay TÜMER
(Dinler Tarihi)

Y.Doç.Dr. Abdullah UÇMAN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Doç.Dr. Süleyman ULUDAĞ
(Tasavvuf)

Doç.Dr. Mustafa UZUN
(Türk Dili ve Edebiyatı)

Doç.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Prof.Dr. Tahsin YAZICI
(Fars Dili ve Edebiyatı)

Prof.Dr. M. Saim YEPREM
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)

Doç.Dr. Metin YURDAĞÜR
(Kelâm ve Mezhepler Tarihi)